

Bazuar në monitorimin e shtatë komunave, Demokraci Plus ka bërë një vlerësim të nivelit të përmbushjes së gjashtë parimeve të qeverisjes së mirë për të cilat këta kryetarë të komunave sa kanë qenë kandidatë për këtë post janë zotuar se do t'i përmbushin në rast se zgjedhen. Gjetjet tona të monitorimit tregojnë se në përgjithësi publikimi i dokumenteve në ueb-faqe është përmbushur apo kryesisht i përmbushur, përveç në komunën e Gjilanit dhe Prizrenit të cilat kanë ngecje në publikim të vendimeve dhe rregulloreve.

Komuna e Gjilanit nuk i ka të publikuara të gjitha vendimet e kuvendit dhe të rregulloreve, kurse Komuna e Prizrenit edhe pse i ka të publikuara shumicën e vendimeve dhe rregulloreve për këtë i duhet një numër i lartë mesatar i ditëve për t'i publikuar në ueb.

Publikimi i raporteve financiare si duket në vitin 2019 ka pësuar regres, përderisa vetëm Komuna e Prishtinës, Pejës e Gjakovës, kanë përmbushur këtë zotim si të plotë edhe pse standardet e raportimit dhe detajet e raportimit dallojnë nga komuna në komunë. Në anën tjetër zotimi i tretë del të jetë realizuar mjaft mirë nga komunat e monitoruara, përderisa vetëm komuna e Prishtinës është vlerësuar kryesisht se ka përmbushur këtë zotim, kurse komuna e Mitrovicës është vlerësuar se ka plotësuar këtë zotim në nivel gjysmak. Megjithatë, për konsultime publike mbetet ende hapësirë për përmirësim, sidomos në përmbajtje të këtyre, si dhe pjesëmarrjen qytetare. Edhe pse të gjitha komunat kanë respektuar afatet ligjore për ftesë në diskutime publike, pjesëmarrja e qytetarëve nuk është e nivelit të kënaqshëm marrë parasysh se këto janë shtatë komunat e mëdha në Kosovë.

Inkurajuese që të gjitha nga shtatë komunat kanë vazhduar trendin e mbajtjes të konsultimeve publike qoftë për buxhet qoftë, rregullore komunale apo plane rregulluese, megjithatë për qeverisje komunale kjo është mjaft e ulët.

Transparenca në prokurim publik ka nevojë të përmirësohet ende. Përderisa në vitin e kaluar kjo ishte një praktikë e re, këtë vit komunat kanë vazhduar të mos jenë 100 % transparente me qytetarët e vet.

Janë vetëm komunat e Prishtinës dhe Gjakovës të cilat kanë publikuara të gjitha kontratat e nënshkruara, kurse komuna e Mitrovicës. Gjilanit dhe Ferizajit nuk kanë të publikuar shumicën e kontratave të nënshkruara. Në të dy komunat e fundit janë gjetur edhe parregullsi ku kanë qenë kontrata të publikuara në ueb të komunës, pa qenë njoftimi në e-prokurim. Zotimi që më së paku është përmbushur nga shtatë komunat e përgjatë këtyre dy viteve të monitorimit është publikimi i raportit për progresin e realizimit të premtimeve zgjedhore. Asnjëra komunë nuk iu ka përmbajtur këtij zotimi. Përderisa në vitin 2018 komuna e Ferizajit kishte të publikuar një raport për “200 punë konkrete për Ferizajn dhe ferizajasit”, ajo këtë vit nuk ka vazhduar me praktikën e njëjtë. Kurse kryetari i komunës së Mitrovicës i është përgjigjur Demokraci Plus duke thënë se kryetari aktual z. Agim Bahtiri, nuk ka bërë asnjë premtim elektoral në fushatën e fundit zgjedhore. Sfidë mbetet edhe zotimi për adresimin e kërkesave të qytetarëve në

ndreqe.com. Komuna e Prizrenit dhe Prishtinës vazhdojnë t'iu përgjigjen një pjesë të konsiderueshme të këtyre kërkesave qytetare, ndërsa tjerat kanë shënuar fare pak progres në këtë fushë.

Në mungesë të bazës së krahasimit dhe për hir të transparencës, vendimet e kryetarit janë të paraqitura vetëm ato të cilat janë të publikuara në ueb faqe zyrtare të komunave dhe kjo nuk e përjashton mundësinë se mund të ketë vendime tjera të miratuara, por që nuk janë vendosur në ueb. Të gjitha komunat kanë respektuar obligimin për publikimin e planit të prokurimit në fillim të vitit kalendarik. Në këtë fushën janë monitoruar edhe rezultatet e konkurseve, por për shkak të mungesës të bazës së krahasimit nuk përjashtohet mundësia se mund të ketë rezultate tjera të konkurseve të cilat nuk janë publikuar. Fusha në të cilën komunat vazhdojnë të kenë ngecje është nxitja e pjesëmarrjes qytetare në proceset vendimmarrëse që ndodhin në komunë.

Mbajtja e konsultimeve publike për plane të prokurimit nuk është respektuar nga asnjëri kryetar, as në vitin 2018 e as në 2019. Edhe pse ky zotim nuk është obligim ligjor, kjo nuk e mohon faktin që mbajtja e këtyre konsultimeve është një praktikë e mirë demokratike për të cilën kryetarët e tanishëm janë zotuar se do ta inkuadrojnë në mandatin e tyre qeverisës.

Si përfundim, sa i përket përmbushjes së zotimeve, është vërejtur një përplasje më e madhe në plotësimin e atyre zotimeve që njëkohësisht janë edhe obligime ligjore. Kurse iniciativa për praktika të mira të qeverisjes lokale e që nuk janë të obligueshme me ligj, siç janë konsultimet publike për plan të prokurimit, si dhe adresimi i raportimeve në platforma online-ndreqe.com vazhdojnë të neglizhohen nga udhëheqësit e komunave të monitoruara.